

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Savunma Bakanı Fikri Işık** tarafından Anayasa'nın 98. maddesi ve Meclis İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

21-23

Saadet BECEREKLİ

Batman Milletvekili

Ottawa Sözleşmesi olarak da bilinen “*Anti-Personel Mayınların Kullanımının, Depolanmasının, Üretiminin ve Devredilmesinin Yasaklanması ve Bunların İmhası ile İlgili Sözleşme*”, 4 Aralık 1997 tarihinde Ottawa’ da imzaya açılmış, 1 Mart 1999’da yürürlüğe girmiştir. Türkiye Sözleşme’ ye 2003 yılında taraf olup, sözleşme Türkiye’ de 1 Mart 2004’de yürürlüğe girmiştir. Bu sözleşmeye taraf ülkeler; masum, korumasız sivillerden ve özellikle çocuklardan oluşan yüzlerce kişiyi öldüren ve sakat bırakan, ekonomik kalkınmayı ve yeniden yapılanmayı engelleyen, mültecilerin ve iç göçe maruz kalmış kişilerin yurtlarına dönmelerine mani olan ve yerleştirildikten sonra yıllarca diğer vahim neticeler yaratan anti-personel mayınların neden olduğu acılara ve kayıplara son vermek için mayınların kaldırılmasında ellerinden gelen azami gayreti göstermeyi taahhüt eder. Aynı zamanda taraf devletler anti-personel mayın kullanmamayı, anti-personel mayın geliştirmemeyi, üretmemeyi, bir başka şekilde edinmemeyi, depolamamayı, elde tutmamayı veya doğrudan doğruya veya dolaylı yoldan bir başkasına devretmemeyi de taahhüt eder. Türkiye bu anlaşmaya taraf olmasına rağmen mayın kaynaklı mağduriyetler her geçen gün devam etmektedir. Birçok ölüm ve sakatlanma insanların hayatını karartmaktadır. Mayınlı bölgelerde birçok hayvan telef olmakta;

bu durum hem hayvanın canına mal olmakta, hem de bölge halkında ekonomik kayıplara yol açmaktadır.

Türkiye mayınları temizlemediği gibi mayınlı araziler konusunda kamuoyunu bilgilendirmekten uzak tavırlar sergilemekte; mayınlı arazilerin haritasını paylaşmamakta ve bu arazileri işaretleyip etrafını çitlerle çevirmemektedir. Geçtiğimiz günlerde Hakkâri’de kaybolan koyunlarını aramaya çıkan Zübeyir Ceylan isimli yurttaş mayına basarak iki bacağını kaybetmiştir. Yine Dersim Nazımiye’de bulunan Dallıbahçe karakolu, Peri Vadisinde Limak tarafından yaptırılan Pembelik HES için Doluca Köyü’nde yapılan kalekola taşınmış ancak Dallıbahçe karakolu civarında bulunan mayınlar olduğu gibi bırakılmıştır. Bu mayınlardan ötürü her gün hayvanlar telef olmakta, bölge halkı için de büyük risk teşkil etmektedir. Bu örnekler sadece son günlerde basına yansıyan bilgilerdir. Birçok bölgede mayınlardan kaynaklı mağduriyetler yaşanmaktadır. Bu bağlamda;

1. Türkiye’de mayın temizliğinin 2022 yılında sona ermiş olması gerekmektedir. Bu güne kadarki mayın temizliği konusunda çalışmalarınız nelerdir?
1. Mayınlardan kaynaklı ölen ve sakatlananlara dair bir veri tabanınız var mıdır? Bu güne kadar, temizlenmemiş mayınlardan dolayı yaşamını yitirmiş kaç kişi vardır?
2. Mayınlardan dolayı yaşanan ölümler, sakatlanmalar ve benzeri mağduriyetlerin giderilmesi için planlanan bir çalışmanız var mıdır?
3. Türkiye’deki mayınlı bölgelerin haritası çıkarılıp kamuyla paylaşılmasının gerekçesi nedir?
4. Hangi mayınlı bölgeler uluslararası ve NATO standartlarına uygun olarak işaretlenip, bu alanların etrafı çitlerle çevrilmiştir? İşaretlenmeyen ve çitlerle çevrilmeyen mayınlı bölgeler nerelerdir? Aynı çalışma bu bölgeler için neden yapılmamıştır?
5. Mayın temizleme ile ilgili bir programınız var mıdır? Mayınların temizlenme işleminin bitmesi için belirlediğiniz veya öngördüğünüz tarih nedir?
6. Bugüne kadar ne kadar mayın temizlenmiştir? Temizlenen yerler ve bölgeler nerelerdir?
7. Dallıbahçe karakolu civarındaki mayınların temizlenmesi programınızda mevcut mudur? Mayınların temizlenmesi için daha ne kadar mağduriyet yaşanması beklenmektedir?